

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉ EN
 Egy hóra 20 K Félévre 110 K
 Negyedévre 55 K Egész évre 220 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Főszerkesztő: SZILÁGYI IMRE dr

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Szomjas Gusztáv főispán beiktatása

Hajduvármegye és Debrecen ünnepe

Hajduvármegye és Debrecen város törvényhatósági bizottságai szombaton délelőtt iktatták a főispáni székbe Szomjas Gusztáv kormánybiztosot. Az egész keresztyén társadalom ünnepe volt ez: bensőséges, szíveket fölemelő, lelkeket megragadó. Győzelmi ünnep volt ez: megtudta e két, szinmagyar törvényhatóság közönsége, hogy szellemi vezére már van, aki megszabja az ujjáépítő munkában az irányt és ez a keresztyén és nemzeti alap, melyen ezeréven állott a mi sokat szenvedett, szerencsétlen hazánk és csak ezen állhat meg az újabb évezredben is.

Különösen szép és bensőséges volt a főispáni beiktató a vármegyén. A nemzetmentő falvak ujjongó győzelme volt a vármegye közgyűlésén elhangzott beszédek minden szava. Ezzel szemben a debreceni közgyűlés képviselte a nemzetrontó, bűnös város bünbocsánatot esdeklő töredelmét. Az ujjongó falvak népének szónoka a megyeházán Köblös Samu, a hajduböszörményi ref. Bocskay-főgimnázium igazgatója, a töredelmes, mea culpázó város szónoka dr Baltazár Dezső ref. püspök volt . . .

Nem akarunk ünneprontók lenni, de le kell szögeznünk a tényt, hogy a város közönsége nevében beszélő Baltazárt csak az a kis klikk tolta az előtérbe, mely mindenütt előre szokott csörtetni, ha szerepelni kell. Akár magyar király, akár oláh király . . . Dicsérjük a városi közgyűlés higgadtságát, hogy csak hangos és gunyos köhintésekkel adott kifejezést nemtetszésének.

Ez az erőszakolt szereplés, melynek forgandóságát annyira ismeri már a közönség a multból, az egyetlen fellegvoit a leikek ünnepeinek kek azurján. . . Hegedüs Pál tábornok felszólalása azonban kibékített mindenkit, mert szavakkal is dokumentálta azt, hogy a nemzeti hadsereg odaadó munkása és őre az ujjáépítő munkának.

Lakoma nem volt. Olyan időket élünk, amikor nincs szükség mámorra. Minden magyarnak három ember helyett kell dolgoznia — ezt mondta Szomjas Gusztáv.

Igaza van. — Az olyan magyarok tették tönkre az országot, akik három ember helyett ettek és ittak.

Munkára fel!

Beiktatás a megyeházán

Délelőtt 9 órakor nyitotta meg a megye főispán-beiktató közgyűlését Pákozdy Sándor

alispán. Elmondta, hogy 16 hónapja nem volt megyegyűlés, a romlásba jutott az ország. Testi és lelki javakban megfogyatkoztunk, de a szenvedésekben megtisztultunk. Ami 16 hónap alatt történt, arról a legközelebbi közgyűlésen előterjesztendő jelentésében fog beszámolni; most egyetlen tárgya a közgyűlésnek Szomjas Gusztáv beiktatása. Ez alkalmából indítványozza, üdvözlőjük Horthy Miklós kormányzót. (Helyeslés.)

Ezután dr Nábráczky Béla h. főjegyző felolvasta a következő táviratot:

Főméltóság

NAGYBÁNYAI HORTHY MIKLÓS
 kormányzó urnak

BUDAPEST

Főméltóságod a magyar hadsereg megteremtésével a jövőnkbe vetett hitet újra-élesztette, nemzetünk talpraállításának nagy munkáját megkezdte s azt, mint kormányzó, erős kézzel irányítja.

Hajduvármegyének hosszú némaságra kárhóztatott törvényhatósági bizottsága első közgyűlése alkalmából Főméltóságodat hervadhatatlan érdemei iránti hálaerzettel és hódolatteljesen üdvözlö s további működéséhez isten áldását kéri.

Pákozdy Sándor, alispán.

Egyhangú helyesléssel fogadta a megyegyűlés és nyomban intézkedett az alispán, hogy a távirat elküldessék. Ezután Karácsony Imre vezetésével küldöttség ment Szomjas Gusztávért, akit megjelenésekor riadó éljenzéssel fogadtak. Az alispán meleg szavakkal üdvözölte a főispánt és felhívta a hivatali eskü letételére.

Az egész közgyűlés felállott. Nábráczky Béla főjegyző olvasta fel az eskü szövegét, Szomjas Gusztáv érces hangon mondta utána, majd az őszinte öröm éljenriadalmának lecsillapulta után a következő beszéddel foglalta el a főispáni széket:

Szomjas Gusztáv beszéde

Tek. Törvényhatósági Bizottság!
 Nagyságos Alispán ur!

Hálásan köszönöm Alispán ur hozzám intézett szavait. Most, amidőn először van szerencsém Hajduvármegye közönségét és tisztviselői karát a főispáni székéből üdvözölni, felemlítem, hogy nem mint teljesen idegen jöttem Önök közé. Mint az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye gondnoka, Hajdu-megye egy tekintélyes részén teljesítettem közszolgálatot és ezen tisztelem meleg rokonszenv fejlődött ki a vármegye közönsége iránt, s ebből kifolyólag ismerem a közállapotokat is.

Arról bizonyára tudomása van a törv. hatósági bizottságnak, hogy a Huszár-kormány kertületi kormánybiztosnak nevezett ki. Ezt a tiszteletet nem tölthetem be, mert Mardaescu oláh tábornok ezen kinevezést azzal az indoklással, hogy ez a terület oláh impérium alá tartozik, megsemmisítette. Az oláhok ugyanis Magyarországot, egészen a Tiszáig akarták elrabolni s ez volt az ő állítólagos megszabadító hadjáratuknak a tulajdonképeni célja. Majd, amidőn ezen álmuk nem teljesedhetett, kirabolták a Tiszántúlt. Rablásukat a legnagyobb kiméltelenséggel, kegyetlenséggel és raffiniával hajtották végre. Amidőn ezen, reánk nézve megalázó megszállás megszűnt, amely megszállás saját fiaink hazafiatlan magatartásának volt szomorú következménye, az

entente által is elismert magyar kormány újólag kinevezett Hajduvármegye és Debrecen városa kormánybiztosává s megbízott a főispáni teendőkkel is Szívesen teszek eleget ezen tudomom kívül történt kinevezésnek, mert jól tudom, hogy a tönkretett magyar hazának szükség van minden munkására és én érzek magamban elég akaratot, hogy kötelességemet teljesítsem. Aki tud akarni, az tud cselekedni is.

Én minden képességgemmel hazám javára önzetlenül kívánok dolgozni. Nem megélhetési eszköznek, nem üres méltóságnak tekintem hivatalomat, de komoly munkatérnek, ahol jól tudom, sok gáncsvetést, sok félreértést és előítéleteket kell majd utamból elhárítani.

Miután a háboruban, a forradalmi korszakban és oláh megszállás alatt felburjánzott temérdek gazt kell kiirtani, sokaknak nem fog tetszeni az én munkám. Azonban én nem is a gonosztevők rokonszenvét óhajtom megnyerni, de a keresztyén erkölcsi világrendnek kívánok érvenyt szerezni. Én építő munkámat a keresztyéni erkölcs és nemzeti ideál alapján fogom teljesíteni. Akik ezt vallják és követik, azok velem jönnek és én testvéri szeretettel fűzöm karjaimat karjaikba, akik ezt az elvet tagadják, azok szembe találják magukat velem. A magyar nemzet keservesen érezhette, mit jelentett az, midőn ez alapot elhagyta. A szabadkőmives, radikális irány rövid idő alatt széjjelzúszott egy világverő, győzelmes hadsereget, megmérgezte közéletünket, anarchiába döntötte az országot. A később előretörtöt nemzetközi szociáldemokrácia kiölte az emberekből a tiszteletudást, a munkakedvet és osztálygyűlölettel mérgezte meg a lelkeket. Rövid uralmuk alatt tetőfokra hágott a korrupció, megszűnt az élet és vagyonbiztonság! Majd midőn sikerült a nemzeti és vallás erkölcsi érzést az emberekből kiölni, elérkezettnek látták az időt a forradalmi Marxi örület megvalósítására, amely nem más mint a kommunizmus. Oroszországot és Magyarországot tekintették olyan bázisnak, ahonnan gonosz és örült tanaikat az egész világra átplántálják. Idegenből kisépért és ide besurrant gazfickókkal, terrorral hajtották a becsületes magyarnépet a bolsevizmusba. Biztosítani akarták rabló uralmukat, azért is az ellenséggel megalkudtak a területi integritás feladását illetőleg. Békét hirdettek, de népüket belső forradalomba, majd súlyos kűl háborukba keverték, elrabolták és elherdálták a nemzet vagyonának jó egyharmadát. Később gyáván megfutamtak és most a külföldől akarják a rendet megzavarni s állandóan diszkreditálnak bennünket ellenségeink előtt. Hogyan történhetett mindez mivelünk meg?

A hosszú háboruban idegzetében tönkretett és kifáradt, a hadiszállító kufárok által ruházatuktól és élelműktől megrabolt katonaságot lázi ották ránk. Forradalomnak hazudott rablásuknak elébb nemzeti tartalmat ígértek, később a keresztyén középosztályt állították oda bűnbakul a háboru kezdetét illetőleg. Reánk szabadították a csöcselék uralmát. Majd terrorral veres lobogó alá kényszerítették a magyar népet! A magyarság undorral józanodott ki ezekből az állapotokból s elementáris erővel és erős vágyódással tért vissza a nemzeti és keresztyén erkölcsi alaphoz. A nemzeti és keresztyén erkölcsi alap egy ezeréves fennmaradást biztosított nekünk; egy éves nemzetközi uralom egy lélekben és anyagiakban lezúllott, kirabolt országot eredményezett!

A nemzet a consolidatio útjára tért.

Allamfőt választott nagybányai Horthy Miklós személyében.

Jól választott.

A mi vérünkben, az alföldi rónáról való, lelkét a tenger tómboló vihara edzette olyan szilárdá, aminő kemény csak magyar lélek lehet. Az ő erős akarata, vaskeze és bölcsesége kivezet bennünket reménytelennek látszó helyzetünkben.

Hadsereget is állítottunk a belsőrend fenntartására és hisszük, hogy a mi édes, vitéz fiaink helyreállítják területi integritásunkat, ami nélkül nem lesz nyugodalmunk és nem lehet — annyi ellenségtől körülveve — fennmaradásunk. A mi székely testvéreinket és felvidéki jó magyarjainkat nem hagyhatjuk a rabló oláhok és a galád áruló csehek rabzolgátságában. Nem lesz addig nyugodalmunk, míg a Krivánon, a Nagy-Cenken, a Vaskapunál és Dévényfokánál magyar zászlót nem lenget a szél. Hogy ezt elérhessük, sokat kell dolgoznunk.

Dolgozzék minden magyar ember három helyett, ne nézze a munkabért, de a végcél. Szűnjék meg a rut visszavonás, legyünk mind testvérek, ne pártoskodjunk, de menjünk mindnyájan karöltve, akik a haza üdvét akarjuk. Teremtünk megnyugvást idebenn és legyünk egységesek, mert csak így lehetünk erősek, akkor lesz sulyunk kifelé is. Amelyik nemzet először fog kijózanodni, belső egységet elérni, az fogja akaratát az egész világra reakénerszeríteni.

Irtuk a corruptiót, a törtetést, jöjjön az új erkölcsi renaissance: ez legyen a jövő ezredév bevezető himnusa.

Első kötelességünk legyen a háboru mártírjainak, a tisztviselőknek mielőbbi anyagi felemelése, itt a tizenkettedik óra. A tisztviselők hűek maradtak a magyar állameszméhez és kötelességüket éhesen és rongyosan is teljesítették. A magyar munkásságot nem vádolom. Évtizedeken keresztül a közzéjük furakodott lélekkufárok megfélembesítették.

Ha a magyar munkásság redtér a nemzeti alapra, ugy a haza újjáépítésénél együtt dolgozhatunk.

Könyörtelen hadat üzenek a láncosoknak és a conjunctura-lovagoknak. Most, hogy ezek őszeharcsolt vagyonukat az adózás alól elvonják, pénzüket dollárakba és külföldi valutákba fektetik. Ezer és ezer hazatérő méhecske összegyűjtött milliója így nem a haza javára van, de a betolakodott kufárok zsebébe vándorol. Ha van belátás és hazaszeretet a munkásokban, ezen dollárokat nem adják sem a kufároknak, sem az üzérkedő bankoknak. Ezeket a dollárokat az állam gyűjtse össze, akkor ez egy kiűnő valutajavító eszköz lesz. A valutajavításnak azonban nem egyedül a dollárok a kizárólagos javítóeszközei, de a kivültre termelt javak.

Azért is támogattuk a magyar földmivest termelő munkájában. Ennek legjobb módja, ha megszűnnek az igazságtalan egyoldalú rekvirálások és maximálások. Ha ezek megszűnnek, ha a termelő visszanyeri cselekvési szabadságát és szabadforgalom lesz, lesz termény bőven, lesz olcsóság, lesz kivitel, megjavul a pénz. Nagy igazságtalanság az, hogy ma, amidőn 100 magyar korona circa 3 frankot ér, 6 frankért veszik el a búzákat. Ugyanakkor 6 százszoros áron vesz meg minden szükséges cikkeket.

A legális kereskedelemmel, az iparral, különösen a kisiparral szemben a legmelegebb megértést vezet.

A tanügy, közegészségügy, jótékony intézményekkel szemben mindig rokonszenvvel viseltetem.

A megnyugtatóra a földmivelő népnek is szüksége van, ezt el is fogjuk érni, a földbirok reform utban van és hamarosan tető alá is jut. *Földhöz jut mindenki, aki a földet megművelni tudja.* Ott, ahol nem állana rendelkezésre föld, a munkásokról és cselédekről kellő szociális törvény fog gondoskodni. Az is a megnyugtatót célozza, hogy akik a haza ellen vétettek, akik a haza rettenetes összeomlását okozták, azok ellen a magyar bíró kérlelhetlen szigorral fog eljárni, akiket félrevezettek, terrorral a communba kergettek, a társadalom a megtért fiu példajaként fogja kebelébe visszafogadni.

Azok, akik cselekedeteikkel, nyilatkozataikban vagy belső érzésükben lelkiközösséget vállaltak a gonosz rendszer megteremtőivel, azok tünjenek el a nyilvános szereplés teréről, ne ingereljék a társadalmat felkínálkozásukkal.

Engedjenek teret azoknak, akiknek lelke immunis maradt a fertőző bacillusoktól.

Ezek lennének az én kormányzati elveim, köszönöm ismételt az előlegzett bizalmat és kérem tisztviselő társaim és az egész társadalom támogatását. Hivatásom szegény, gazdag előtt mindig nyitva áll s azon leszek, hogy a vármegye közigazgatása, amelyet kipróbált erők vezetnek, zavartalanul biztosítva legyen.

Üdvözlöm Hajdumegye közönségét.

Ugyanezeket a gondolatokat a vármegyházánál a vármegye közönségének is elmondtam.

A város közönségéhez lenne néhány szavam. Az utóbbi időben oly sok szó esett a falu és város közti ellentétről! Ez az ellentét különösen a metropolissal szemben tényleg megvan. Ennek oka az a destruktív irányzat, amely a városokból a falvakba áramlik. A falu a várostól becstületes nemzeti és keresztény valláserkölcsi euilura kisugárzását várja, másrésztől megértést a falu érdekei iránt. A falu az összeomlásunkat a város b'neidül tudja be, nem minden alap nélkül. Nem a tiszta városi polgárságot és szellemi középosztályt értem, de az internacionálét, amelynek mindig a városok voltak a főfészkei. Az legyen egyik főfőtekvésünk, hogy ezen ellentéteket eltüntessük. — A másik kérdés a város anyagi ügyét érinti. Értelhetetlennek találtam, hogy midőn a városnak értékes erdei és földbirtokai vannak, a pótdadókulcs olyan magas.

Ha a városi birtokokat szakértő gazda veszi revízió alá, lehetetlennek tartom, hogy hibát ne fedezzen fel, amely hiba jóvá tehető.

Kötelességemnek tekintem, hogy a városi ügyek vezetését áttanulmányoztam és a földbirtokokat megtekintem, az esetleges bérszerződéseket revízió alá vesztük, én hiszem és remélem, hogy a város a földbirtokok révén igen szép és addig nem remélt jövedelemhez juthat. Ehhez a munkához kész örömmel ajánlom fel szolgálataimat. Midőn az előlegzett bizalmat újólág megköszönöm, üdvözlöm Debrecen város közönségét és tisztviselő karát.

Az üdvözlések

Ezután Köblös Samu megyebizottsági tag üdvözölte a főispánt a vármegye közönsége és dr. Nábráczky Béla főjegyző a tisztikar nevében meleg szeretettel, a nemzet jövődjébe vetett sziklaszilárd bizalommal. A szép, hazafias lelkesedéstől izzó beszédeket a közgyűlési jegyzőkönyv fogja megörökíteni.

Ezután a vármegye kimondta az állandó választmány javaslatára, hogy *Simonyi Semadám* Sándor kormányelnököt és kormánya tagjait felirátilag üdvözli és őket törhetetlen lelkesedéssel támogatja az újjáépítő munkában.

Az elnöklő főispán törvényadta jogánál fogva dr. Kovács Béla és dr. Uzonyi Barna közigazgatási gyakornokokat tiszteletbeli szolgabírákká nevezte ki, majd tudatta a megyegyűléssel, hogy *Horthy Miklós* kormányzó 14 én meglátogatja Debrecent; felhívta a vármegyét, hogy vegyen részt a kormányzó ünnepélyes fogadtatásában. — Ezzel a közgyűlést berekesztette.

Beiktatás a városházán

Fél 11 órakor nyitotta meg *Márk Endre* polgármester a városi közgyűlést *Szomjas Gusztáv* főispánt gróf Dégenfeld József vezetésével küldöttség hívta meg az eskü letételére. Szomjast lelkes éljenzéssel fogadták. — Az eskü szövegét Csóka Samu főjegyző olvasta föl.

Az eskütétel után *Szomjas Gusztáv* kormánybiztos főispán mondotta székfoglaló beszédét, mely általános tetszést aratott. Ezután dr. Baltazár Dezső bizottsági tag üdvözlése következett, végül nagy figyelem közt emelkedett szólásra a vendégek sorából *Hegedűs Pál* tábornok.

— Az államhatalom akkor áll szilárd alapon, ha jól fegyelmezett és felszerelt hadserege, kifogástalan közigazgatása van. Az én gondom a katonaság dolga, a te gondod pedig a közigazgatás kifogástalan, jótékony mű-

ködése. Eddigi közéleti szereplésed a legszebb reményekkel tölt el: otthonodban mintagazda vagy. Hiszem, hogy vezetésed alatt a megye és város közigazgatása is mintaszerű lesz. Nehéz munka vár rád, mert rengeteg szenny tlepedett le a társadalomban, melyet el kell onnan takarítani. Ez a terhes, felelősségteljes feladatod. Fogd erős kézbe a gyepőt és az ostort is használd ott, ahol kell. (Zajos tetszés, taps.) Végül odaadó támogatásáról biztosította a kormánybiztos-főispánt. A katonás beszéd általános tetszést aratott és az annak nyomán támadt, mindenkit kiengesztelő benyomások hatására a főispán berekesztette a közgyűlést, miután a jegyzőkönyv hitelesítését április 12-én délelőtt 11 órára tűzte ki.

Közgyűlés után küldöttségek tiszteletét fogadta a főispán.

TÁVIRATOK

Tanácskozások a kormányzónál és Apponyinál

Budapest, ápr. 10. (N. St. jel.) Ma délután 5 órakor a királyi várban, Horthy kormányzónál fontos tanácskozás lesz, melyen a kormány tagjain kívül a béke-delegáció tagjai is részt vesznek.

Budapest, ápr. 10. (N. St. jel.) Apponyi Albert grófnál tegnap bizalmas jellegű tanácskozás volt, amelyen a vezető politikusokon kívül Horthy kormányzó is részt vett.

Kikiáltották Egyiptom függetlenségét

Róma, ápr. 10. (Nemz. St. tel. jel.) A lapok jelentése szerint az egyiptomi kamara nyílt ülésén kikiáltották Egyiptom függetlenségét.

Lappangó kormányválság?

Budapest, ápr. 10. (Nemz. S. T. tel. jel.) Az esti lapok egyöntetűen lappangó kormányválságról írnak, mely azonban csak az indeminálás letárgyalása után fog kipattanni. Miniszterelnöknek *Rakovszky István*t, a nemzetgyűlés elnökét, külügyminiszternek *Csáky Imre* és *Teleki Pál* grófokat emlegetik.

Teleki külügyminiszter lett

Budapest, ápr. 10. (Nemz. St. tel. jel.) *Simonyi-Semadám* Sándor miniszterelnök pénteken este megegyezett *Teleki Pál* gróffal, ki elfogadta a felajánlott külügyminiszteri székét, s egyben bejelentette a Ker. Nemz. Egyes. Pártjából való kilépését. A külügyminiszter pártján kívül akar lenni.

A békekonferencia székhelye

Páris, április 10. (Nemz. St. tel. jel.) A lapok jelentik, hogy a békekonferencia folyó hó 15 én ül össze San Remóban, hol csak pár napig fog ülésezni. Innen ismét Párisba költözik, hol a magyar szerződést is alá fogják írni.

Az internálási rendelet

Budapest, április 10. (Nemz. St. tel. jel.) A hivatalos lap mai száma közli a kormány internálási rendeletét.

A budapesti francia misszió új vezetője

Páris, ápr. 10. (Nemz. S. Tud. tel. jel.) A kormány a visszahívott *Graziani* tábornok helyébe *Hamelin* vezérőrnagyot nevezte ki a budapesti francia misszió vezetőjének.

Cáfolnak a szerbek

Páris, április 10. (N. St. t. j.) A szerb sajtóiroda hivatalosan cáfolja azt a hírt, hogy *Nitti* és *Pasics* megegyeztek az Adriakérdésben.

KÖZGAZDASÁG

A HAJDUFÖLD VASÁRNAPI
MELLÉKLETE
ROVATVEZETŐ
B I R Ó P A L

T. olvasóinkhoz!

Néhány hete már annak, hogy közgazdasági rovatunk, mely ennek előtte lapunk vasárnapi számának rendes mellékletét képezte, hol megjelent, hol pedig elmaradt. Ennek az általános nagy papirhiány, majd a rendkívüli viszonyokból kifolyó szállítási nehézség volt az oka, mert ha Budapesten még a múlt év végétől nagynehezen megfelelő mennyiségű papirhoz jutottunk is, azt lehozni nem lehetett, így azután lapunk ugyyszólván kikapkodva tudhatott időnkint csak annyi papirhoz jutni, mennyi egyik, a legszűkebb terjedelmű lapszámok megjelenéséhez megkívánlatos szükségletet éppen hogy fedezte.

A nehézségeken szerencsésen ezúttal túlestünk. Hogy közgazdasági rovatunkban közölt cikkeink az érintett okok miatt — tehát nem a mi hibánk vagy mulasztásunkból kifolyólag — oly rendetlenül jelentek meg, olvasóink szives elnézését kérjük, egyúttal reményünknek adunk kifejezést, hogy eme rendetlenségek egyelőre legalább egy jó darabig ismétlődni nem fognak s alkalmunk lesz folytonossággal időszerű közleményeinknek helyet találni, melyekre továbbra is és állandó érdeklődésüket kéri szives tüdőzletet!

a rovatvezető.

A vetési varjuról

Irta Szomjas Gusztáv

(Folytatás)

A mezőgazdasági erőltetett termeléssel elszaporítja a hasznos növények ellenségeit, ugyanakkor nincs módjában ezen ellenségeket tüzetesen elpusztítani.

A tulnemesített almafán urrá lesz a vértetű; a kiterjedt kalászos termeléssel elszaporodnak a különféle kártevő legyek, a futrinka, mocskos pajor, és drótféreg; a szőlőkben a phyloxera. A borsó termeléssel elszaporodik a zsiszik; a cukorrépán a répa bogarak milliói végeznek pusztító munkát.

A lucernát a lucerna böde teszi tönkre, viszont a fák lombjait a cserebogár és hernyók okoznak mérhetetlen kártevést!

Emberi erővel és tudással ennek gátat vetni nem lehet; ha tehetünk is valamit a bogarak szedésével, mérgezéssel, vagy a sáskairtó gépekkel, ez csak helyi és pillanatnyi enyhülést hozhat, de tökéletes eredményt nem.

A természetben egy gyönyörű munka folyik, amely minden egyes álatnak kimutatja szerepét, viszont nem enged tulsulyra jutni egyetlen állatfajt sem.

A kis énekes madarak, a varjak, csókák, a vakondok, cickány, vaddisznó, a tyukok, a denevér és szitakötő, a pók és katicabogár; az állatvilág ezer és ezer faja, az emlősök, madarak, hüllők és rovarok mind ezt a célt szolgálják és a természet egyensúlyát tartják fenn.

Ha nem lenne facsko; megennének a legyek bennünket, minihogy ezt népi-esen mondják; ha nem lennének vér-

csék, menyétek, baglyok és rókák, elszaporodnának és mindent megörléne az egerek.

Viszont egyes állatfaj elszaporodása azt eredményezi, hogy odasereglenek ellenségei, mint pl. sáskajárás esetén megjelennek a rózsaszínű seregélyek; vagy elszaporodnak azok, mintahogy gyakran látjuk, hogy a levéltetvek számaival lépést tart a bödek elszaporodása.

Ha ezt tudjuk és belátjuk, gondolkodni kell a teremtő bölcs rendelkezéséből miért vannak oly nagy számban a vetési varjuk?

A vetési varju mindenütt ott van, ahol baj van. Tavasszal amint kimegy az eke, nyomán sétál a barázdán a varju, szedegeti nagy mohósággal a csimaszokat, a legkártékonyabb rovaralcákat.

Kifordít az eke temérdek mocsospajort, juniusi cserebogarat, drótférget és futrinkát, mindez a varjubegybe vándorol.

Dehogy is jut eszébe a szántóvetőnek, hogy elzavarja a jóltevőjét! Nem is lát ilyenkor a varju, bezzeg óvatos ha csint tesz!

Ezeket a rovarokat pusztítja a seregély, a csóka, a veréb, a vakondok is.

A cserebogárnak is a varju a legnagyobb ellensége. Megtörtént gazdaságomban, hogy egy 70 holdas lentáblát úgy ellepelt egy hernyófaj (mamestea), hogy kénytelen voltam éretlenül lekaszálni. A száradó növényről megkezdtek a hernyók a vándorlást a szomszédos dohányültetvényre és már 17 sort a tábla szélén javában pusztítottak.

Segítségemre jöttek a varjuk, a verebek és golyák. Néhány nap alatt olyan alapos munkát végeztek, hogy irmagul sem maradt belőlük.

A dohányosok ijedten jöttek be, hogy a varjuk tönkreteszik a dohányt; rászállnak és a levelek leszakadoznak a nagy teher alatt, ők csak ezt látták. Viszont én örömmel láttam a nagy sürgést-forgást, mert ezzel megmenekült a dohányom és megszabadultam egy nagy kártevő lepkefajtól.

Egy alkalommal réti lucernámat egy hernyófaj (nem ismerem milyen) a földig kopaszította.

Ezt is a varjuk tisztították meg és a lucerna hamarosan újra kizöldült.

Néhány évvel ezelőtt a kukorica molypille úgy elszaporodott, hogy a kukoricatermésben mintegy 20 százalék kárt okozott. (Bootys nubilaris)

Ezt a kártevőt arról lehet megismerni, hogy a kukorica cimere letöredezik.

A hernyó végig rágja a kukoricaszárat, a csövet is megrongálja, a szárban és a tőben telet.

Másik éven, ha az idő kedvez, ug a kártétel 50—70 százalék is lehet amint ez a Bácskában és a száraz alföldön gyakran előfordul.

Ez ellen úgy védekezhethetünk, ha a összes csutkát télen — miután levelét a jószág elfogyasztotta — elégetjük.

A varju a csutkaszárat gyönyörűen felhasogatja erős csőrével és úgy szedi ki a hernyót. a földben maradt csutka többől alig maradt egy is érintetlen, varjuk mind széjjel kopácsolják és megtisztították a hernyóktól.

A lefényképezett csutka ábrája látható az „Aquila“ nevű folyóiratban (1913. é. 400—401. lap).

Ugyanott bemutatom a cinkék munkáját is. Ugyanis meggyőződést kívántam szerezni, vajjon ez a finom csőrű kis állat bir-e az erős csutkáival?

Összeköttem egy fertőzött nyalál csutkát és az ablakomon levő cinke-etető helyeztem.

Öröm volt nézni, miként buzgólkodnak a kis jószágok a csutkákból levő hernyók feltárásán.

A cinke munkája olyan volt, mint a sebész finom késmetszése, míg a varju természetesen durvább munkát végzett.

1906-ban a mezei pocok úgy elszaporodott, hogy egy 80 holdas lucernamag táblámat szecskává örölte és a lucernaföld össze-vissza volt furdalva.

Az egerek azután az őszi vetésre vetették magukat és óriási kárt okoztak.

Minden tarló hemzsegett az egertől, az eke véres lett a széjjel hasogatott kártevőktől.

A széjjel futkosó pocoknak elpusztult a szántással jó buvóhelyük és a hajléktalanná vált emlősöket a varjuk fogdosták össze.

Ezek mind hosszas tapasztalat eredményei.

Aki így jár a természet templomában, az sok mindent meglát és összeveti a tapasztalatait s reá jön, emitt fenntebb állítottam, hogy a természet nem végez felesleges munkát, mindennek meg van a maga oka.

A varju kártétele leginkább a költőhely körül érzékeny, különösen, ha a varju nagy számban fészkel.

Azért is ne tőrjünk nagy varju-telepeket, a fákból vágjunk ki.

Viszont létesítsünk a szántóföldektől távol apróbb faültetéseket, hogy a széjjel terülő varjak jobban megoszoljanak, ugysis összeverődnek, ahol a rovarvilág elszaporodott.

Legeiükön és reteken ugysis talál elég szöcskét, állati ganajt a varju, szívesen elidőzik ezeken a helyeken, a legelő jószágot is megtisztítja a káros rovaroktól, itt ültessenek akác és nyárfákat.

Ha a szénát, lucernát lekaszáljuk, száraz időben csak úgy nyüzsög a száraz kaszáló, de a legelő is a szöcskétől. Ezek valósággal letarolnák a sarju-

Temetésekre élő- és művirág sarkosorok, valamint színházi és alkalmi csokrok lego csóbban szerezhetők be

Rózsa Virágcsarnok
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 2. (VÁROSHÁZ.)

GYÁSZESETEK ALKALMÁVAL FORDULJON BIZALOMMAL

FEHÉRTÓI BÉLA

temetkezési intézetéhez. Debrecen, Dégenfeld-tér 4.

Hol temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig a legolcsóbb árban személyes felügyelet mellett eszközölköttek. Exhumálást és hullaszállítását vállalunk. Koszorúk választékban.

növést, ha a varjak, bibicék, gojzerek, seregélyek, gólyák, vércsék ezrei nem pusztítanak őket.

Felemlitem még egy nagyon fontos haszonhajtását a varjunak.

Szomszédomban egy nagy uradalom tisztartója lövette a fácskosban fészkelő varjakat.

Egyszer megnézte egy lelőtt varju begyét és tele volt répa bogárral. (Cteonus).

Azonnal beszüntette a lövést és azóta jó barátja a varjunak.

Aki tudja mit jelent a cukorrépa termelőnek a Cleonus, az megérti eljárását is.

Ha a varju ellepi földünket, keressük mindig az okát és sokszor reá jövünk, hogy nem ő a mi ellenségünk, de a feltámadt bogárság, azt irtja; akkor engesztelékenyebbek leszünk.

A varju ellen pedig úgy védekezhetünk, ha okszerű gazdálkodással mindent a maga helyén és idején csinálunk.

Figyelje meg bárki, hogy a földszinén maradt kukorica szemek hetekig is ott vannak a földön, jóllehet a varjak szorgalmasan látogatják a táblát; ha a varju csakugyan magevő lenne, nem maradna ott, de nem maradna szem, a keresztek és kazlak felső kévéjében sem, mert az a ezer és ezer madár mindent elpusztítana és felélné.

A keresztek között is ott sétál, reá is száll de egy szemet sem pusztít el, de pusztítja a milliányi bogarat. Járjunk földjeinken nyitott szemmel.

Közgazdasági egyetem

Irta Váradi Szabó János

(Folytatás)

Ezért kell az államhatalomnak a természeti kincsek feltárásában minden erejével a polgárok értéktermelésének segítségére sietni. Csakis a termelőképeség teljes kihasználásával érhetjük el azt, hogy saját szükségleteinket nemcsak fedezhetjük, de azt olcsóbb árakkal is elégíthetjük ki, majd termelésünk feleslegével a világpiacokon versenyképesen jelenhünk meg.

E tekintetben mindent a társadalmi szervezkedéstől várni és közöttünk áldozatokat (martyrokat) keresni, amikor mindnyájan a megélhetéssel küzdünk, valóban merő ábránd volna, mert a nyomorúság kiölte már belőlünk az ehhez szükséges erkölcsi erőt.

Eleve is megállapíthatjuk azt, hogy értéktermelésünk fokozódásával az állami szervezet fenntartásának és védelmének költségei a mezőgazdaság vállairól legnagyobb részben majd az új, a jóval teherbíróbb és belterjesebb termelési ágakra fog áthárulni; míg a mezőgazdaság több szakértelemmel, nagyobb tőkével, vállalkozóképebb foglalkozókkal s mindezekhez képest tökéletesebb földkihasználással, belterjesebb üzemmel, teljesebb közúti, vasúti és víziúti közlekedéssel fog rendelkezni.

Mindezek folytán mezőgazdaságunk megszabadul a túlnépesség terhétől, attól a jelenlegi egészségtelen helyzetétől, hogy kétszer oly nagyszámu népesség értéktermelését kénytelen fedezni, mint a fejlettebb országok mezőgazdasága.

A nemzeti élet szervezetében tehát a ter-

melést, az anyagi alkotást szolgáló munkások számára megfelelő munkateret kell biztosítani, de ahhoz nekik a megfelelő nevelést is megadnunk kell, hogy munkaterük minden szükségletének nemcsak ellátására, de irányítására is képesek lehessenek. Immáron elengedhetetlen, hogy a közgazdaság érdekeinek szolgálatában álló minden szerv és tényező, az arra szakszerűen képzettek vezetése és irányítása alatt álljon. Csakis ilyen szervezet mellett képes minden egyéni erő és tehetség a neki megfelelő helyen és szabadon érvényesülhetni.

Ez a berendezkedés azonban a mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi és pénzügyi, szóval minden értéktermelés üzésére, a nemzet egész közgazdasági életének nemcsak ellátására, de irányítására is hivatott erőket követel meg. A közgazdasági egyetem feladata ilyen kiképzést megadni.

Nem szenved ugyanis kétséget, hogy sem nemzeti intézményeink, sem a meglévő főiskoláink, egyetemeink nem az előadott célok szolgálatában állanak. A közgazdasági élet szolgálatában álló tényezőknek pedig nincs meg az a súlytadó hatáskörük, ami a jogászai munkakörökben rejő csábító erőt ellensúlyozni s onnan nemzetünk jelesit magához vonzani bírná. Állami, megyei, községi és közeletünket tehát a vázolt irányban újjalakítani elkerülhetetlen.

A mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi főiskoláink még elég jó, hogy úgy mondjam „részletmunkásokat“ (detailmunkásokat) képezhetnek, ámár a fokozottabb igényeket teljesen e tekintetben sem elégíti ki, arra azonban éppen nem alkalmasak, hogy még a jobb, a tehetségesebb erőket is a közgazdasági élet számára vezető, irányító szellemmel látókörrrel, tudással és képességgel ruházzák fel.

A jogi egyetemen előadott közgazdasági tudományok is javarésztükben meddő gyümölcsöt teremnek, mert a jogi tudományok tudós művelői az élet elvont (absztrak) igazságainak lezűrésére és alkalmazására törekednek a nélkül, hogy magukban az anyagi élet terén való alkotásra — tisztelet a nagyon is ritka egyes kivételeknek — némi hivatottságot is éreznének.

Mezőgazdasági és kereskedelmi főiskoláink is a közgazdasági kérdéseket eléggé kisszerűen kezelik. Nem is arravaló anyagot munkálnak meg s rendszerint a nagy vagyoni háttérrel rendelkező, az alkotásra a széles látókörrre leginkább hivatott egyéneket nem a kellő mértékben vonzották magukhoz, éppen az életben a rájuk váró alacsonyabb munkakör következtében.

Ép így a műegyetem nem felel meg e követelményeknek, mert a műszaki erők látókörének helyes irányítása és hivatásuknak megjelölése nálunk egészen a legutóbbi időkig elhanyagolva volt. Nem azért ment fiataliságunk a műegyetemre sem, mintha a közgazdasági életben kiváló tényező akarna lenni s erre magában hivatottságot is érezne. Hanem azért, mert a középiskolában a mennyiségtant, a természetiant és a vegytant megkedvelte és mert sem a közgazdaság, sem egyéb jogi tanulmányt igénylő, sem az orvosi, sem más pályákhoz nincsen kedve, tehát ment arra a pályára, a melyről semmitsem tud. Mert senki sem volt, a ki őt a műszaki kar feladatai felől tájékoztatta volna.

Az is még éppen nem tudjuk belátni, hogy középiskoláink az ifju nemzedékbe miért nem oltathatják bele: hogy a közgazdasági munkakörnek milyen elsőrendű jelentősége van nemcsak az emberiség általános jóléte megteremtésében és a mivelődés előbbrevitelében, nem csak az ezeken alapuló minden irányu haladásban; hanem az államhatalom kifejlődésében is; mert az általános jólét a szabadságnak, a polgári jogoknak és a nemzeti tekintélynek is a legfőbb alapja és a legerősebb biztosítóka.

Valóban visszás és nagyon elhibázott valóság az, hogy a 18 éves ifju iskolázott agyával, nagy ismeretalmazával és eszményi (ideális) lelkületével a közgazdasági élet feladatai felől oly szűk látókörrrel kénytelen az iskolából az élet mezejére kilépni: mintha az életben az emberek milliányok rendeltetése az ő anyagi szükségleteinek kielégítése és az ő kiszolgálása volna.

(Vége köv.)

Debreczeni iparosok.

FORGÁCS I.

MűőráS, Badagos-utca.

Blattner József

Csapó-utca 1. sz.
Cvegészési és képkerekeszési vállalata tükrök és ablakok nagy választékban.

Riss Ferencz

női szabó Piac-u. 56 szám. Izléses munkát jutányos áron készít.

Koros Sándor

férfi szabó üzletében Piac-u. 69.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Vecsey Antal

vizsgázott fogtechnikus
Szent Anna-utca 6. szám.
FOGHUZÁS FOGTÖMÉS

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.

Tavaszi öltönyöket Katonai egyenruhák mérték után, vagy fordítások a legolcsóbban és csinosan készítenek. **PISKOLTY PÉTER** férfi szabó üzletében Kossuth-utca 58. szám.

Stabilgőzgépj

25 lóerőre, gőzmalom ipari vagy gyári célokra azonnali átvételre eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19. sz.

Magolcsay Nagy Mihály

kalaposmester Péterfia-utca 8. sz.

A ref főgimnáziummal szemben.

Elfogad mindennemű férfi és fiu kalapjavításokat. Ugyanott egy 200 cm. magas, 90 cm. széles ablak eladó.

Akác és tölgyfát

minden mennyiségben házhoz szállítok ölenként és aprítva métermázsánként

Polyánszky Drezst tüzfakereskedő

Miklós-u. végén, Szaboszlói-ut 1. és Piac-u. 58.

Hamisfogakat

töröltetis legmagasabb áron veszek Szt. Anna-u. 6

FELES TENGERT

művelésre 500 hold fekete föld (köves ut közelében) kapható a

MACSI uradalomban

A helyszínen jelentkezők azonnal munkába foghatnak.

Parfümök prima minőségűek, Piperó szappanok

Arokrémek, puderek és mindenféle pipero cikkek, kötszerek, irrigátor felszerelések, gummi áruk, GAZDASÁGI CZIKKEK legolcsóbban szereshetők te a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA, KOSSUTH-UTCA 2. SZÁM.

Alapítottott: 1868. évben.

Temetéseket a legolcsóbban eszközzel a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. TELEP: Homokkert, Hid-utca 8. szám.

HIREK

— **Istentisztelet.** Vasárnap a ref. templomokban. Nagytornán: délelőtt 9 órakor predikál Mezey Béla s. lelkész, délután 3 órakor káth. magyariz. Tóth Dezső s. lelkész. Kistornán: délelőtt 9 órakor predikál Tóth Dezső s. lelkész, délután 3 órakor predikál Almásy Márton s. lelkész, délután 3 órakor káth. magyariz. Mezey Béla s. lelkész. Kossuth-utcai templomban: délelőtt 9 órakor predikál Almásy Márton s. lelkész, délután 3 órakor gyermek-istentiszteletet tart Nagy István s. lelkész. Árpád-téri templomban: délelőtt 9 órakor predikál Juhász Ferenc s. lelkész, délután 3 órakor gyermek-istentiszteletet tart Almásy Márton s. lelkész. Ispóty templomban: délelőtt 9 órakor predikál Nagy István s. lelkész, délután 3 órakor gyermek-istentiszteletet tart Juhász Ferenc s. lelkész. Homokkeri imaházban: délelőtt 9 órakor predikál Molnár Ferenc vallásitanító lelkész. Vasárnapi iskola délelőtt 9 órakor a Kossuth-u. 75 szám alatt délelőtt 10 órakor a homokkeri imaházban, Kaandia-u. 7 sz. a. és a Nőegyleti Árvaházban, 11 órakor a ref. felső-leánynevelő intézetben, a Csap-u. 9 és 11. sz. ref. leányiskolában és az egyházi tanácsteremben, serdülőknak Kossuth-u. 35 sz. a. délután 2 órakor a Diakonissza Otthonban, Nyil-u. 85 sz. a. a Nyilas-telepi iskolában, a Miklós-u. iskolában, délután 3 órakor a Csap-u. 11. sz. fiúiskolában. Délután négy órakor a Konfirmált Leányok Szövetsége tartja összejövetelét, a ref. egyház tanácsterében, Egyházter. 17 sz. a., délután 5 órakor a Kossuth-u. templomban vallásos estély lesz, melyen dr. Lencz Géza fog beszédelni. Reggel 7 órakor a Kossuth-utcai templomban az esküt tevő katonaság részére istentiszteletet tart Uray Sándor lelkész.

— **A vagonnyári munkásság küldöttsége** járt szerkesztőségünkben és annak leszögezését kérte, hogy a munkásság szívvel-lélekkel helyezkedik ugyan a nemzeti alapra, s kész hazáját véreivel is megvédeni, — de a keresztyén irányzathoz való csatlakozás tekintetében még határozatot nem hozott. Nekünk is csak tévedésből csuszott tollunkra a szó bár tudjuk, hogy a munkásság idegenkedése inkább a kleriká izmusnak szól, mint a keresztyén világfelfogásnak!

— **A leányegyesület tagjai figyelmébe.** Felkértem az I. debreceni leányegyesület tagjait, hogy ma, vasárnap délután 3 órára Piac-utca 58. sz., II. lépcső, II. emelet, 36. ajtó megjelenni sziveskedjenek. Polyaniszkyé.

— **Elítélt kommunista.** Tegnap tékezett a törvényszék ötös tanácsa Püspökladányi vörös réme felett. Ez a véresszájú ember Király Lajos 39 éves püspökladányi földműves volt, aki mint vörös törvényszéki bíró 3 püspökladányi lakost ítélte el 50—50 és 900 koronára, melyet 24 óra alatt be kellett szolgáltatni mindhármójuknak halálbüntetés terhe alatt. Király állandóan izgatott a polgári osztály ellen s nagy hangon agitált a nagybirtokoknak a leszerelt katonák közötti szétosztására s ha ez nem lenne elég akkor el kell venni a kisgazdákét. Ha a gazdák nem engedelmessé válnak — hangoztatta — akkor pedig fegyújtja a falu egy végét s a másikon pedig belekergeti a lakosságát. A bíróság Király Lajost 2 rendbeli izgatás vétsége és 3 rendbeli zsarolás vádjai miatt a perbeszéd után 4 évi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Egy helybeli kereskedő a katonai beszerzési csoport részére adományozott:** 150 drb 240 cm. hosszú kalikót, 13 drb kész lábravaló kalikóból és 3 drb kész inget kalikóból. Ezen adományáért fogadja legmelegebb köszönetünket. Katonabeszerzési csoport.

— **Debreceni Gazdasági Egyesület** felhívja alulírt tagjait, hogy vasárnap délelőtt 10 és fél 11 óra között értesítés átvétele végett titkári hivatalunkat felkeresni sziveskedjenek. Rickl Antal, Balogh István (Mester-utca), Bíró Pál, Balogh István (Hatvan-utca), Bak József, Csáky János, Császár Ferenc, Csanak Jenő, Csobay Péter, Deák István, Konkoly Géza, Gyarmathy István, Nagy Sándor (Sziutca), Horváth András, Horváth János (Miklós-utca), ifj. Jóna János, Nagy András (Ómalom-utca), ifj. Kelemen Gábor, Kertész István, Kertész Imre, Kertész László, Kis Bálint, Lada István, Mike János, Bakóczy Gábor, Nyilas István, Öry István, Öry Mihály, Polgár Bálint, Deák György, Papler Pál, Piszky Árpád, Polgár András, Rézner Mihály, Trázy Géza, Vadász Emil, dr. Vásáry István, Zöld János, Tóby József, Kovács István (Honvéd-u.), dr. Ecsedy István, Móriz József, Sőregi István, Kis István, Udvarhelyi Géza.

* Eljegyzés. Szabai József és Vajda Jolánka a hó 4-től jegyesek.

— **Meghívó.** A debreceni hentesipartársulat ma, f. hó 11-én délután az ipartestület dísztermében ülést tart. Tárgy: vágóhídi ügyek. Tekintettel a tárgy fontosságára, pontos megjelenést kérünk. Szakszöv. elnökség.

— **Felhívás.** Felhívom mindazokat, akiknek a Galiciába szállítandó lengyel állampolgárokkal szemben magánjogi követelések vannak, hogy f. hó 11-én délelőtt 9—12 órakor az *Uránus* mozgósínházban és a József kir. herceg-u. orth. zsidóiskolában jelenjenek meg ügyeik elintézése végett. Rendőrfőkapitány.

— **Galíciai állampolgárok figyelmébe.** Felhívom a Debrecenben levő galíciai állampolgárokat, hogy hazaszállításuk végett f. hó 12-én d. e. 9—12 óra között hivatalos helyiségemben Kossuth-utca 20. II. e. 77. sz. a. családtagjaikkal és elviendő ingóságjaikkal okvetlenül jelenjenek meg. Ronszik r. kapitány.

— **Félegyházy Antal Székelyudvarhelyről** az oláhok által kiutasított református tanár, oláh szöveggel kiállított igazolványát a Kossuth utcától a Péterfia utca végéig elveszítette. Kérte a hazafias megtaláló azt a kiadóhivatalba hozni.

— **A debreceni háziezred zenekara.** Zenészek azonnal felvétetnek. Olyanok, akik már katonazenekarban szolgáltak, előnyben részesülnek. Jelentkezni lehet délelőtt 9—12 és délután 2—4 ig Nőth Antal ezredkarmesternél, Szent-Anna 20. szám.

— **Reinheimer és Bartha az ügyészség fogházában.** Ki nem emlékszik Debrecenben Reinheimer Rezsőre és Bartha Istvánra? Bartha volt ugyanis annak idején az itteni vörösörség parancsnoka s az ő intézkedésére történt a több mint 60 debreceni tusz elhurcolása is. Reinheimer pedig Rubin Farkas gyárigazgatót végezte ki a dobozi-temetőben. A két jómadár az oláhok elől Budapestre menekült de a kommun bukásakor elfogták s most az államügyészség Budapestről Debrecenbe szállította, hogy részleteiben is megtudjuk véres munkájuk fonalát állapítani.

— **A Szent Erzsébet nőegylet** f. hó 15-én, csütörtökön d. u. 4 órakor a róm. kat. főgimnázium tanácstermében ülést tart. A tagokat ezton hívja meg az elnökség.

— **Ifj. Schaff János táncintézetében,** a Royalban az új táncfolyam iparos és kereskedő ifjak részére e hó 12-én, hétfőn veszi kezdetét. Beiratásokat elfogadok egész eap a lakásomon, Csap-utca 61. sz. Külön csoportok és órák tetszés szerinti időben. Ma, vasárnap nagytáncestély 6 órai kezdettel. Be épődij 8 korona és a vigalmi adó.

— **Asztalosmesterek figyelmébe.** Felhivatnak a mester urak, hogy vasárnap d. e. 10 órakor katonai ügyben az ipartestületnél okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— **Dr. Tarr Zoltán orvos** hivatalos elfoglaltsága miatt d. e. 7—8-ig, d. u. 3—5-ig rendel bőr- és nemi betegnek. Burgundia-u. 18.

— **Stengel Károly a debreceni m. kir. állami rendőrség fogásza fog műterme t Bathány-u. 16. sz. a. (saját ház) áthelyezte. Fogad d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig.**

— **Legrosszabb nyakkendőit is** ujjá alakíttják Péterfia-utca 53 alatt az udvarban balra.

Schuschtér Ferenc fogászati műterme Vár-utca 11. sz.

A Debreceni Keresztyén Kisgazda és Földmivesspart irodája Piac-utca 7. szám alatt van.

Szőlőkaró eladás

Debrecen város
1. **halápi** erdejében termelt gömbölyű, szőlőkarónak alkalmas vékony rudfa f. hó 10-én reggel 9 órakor nyilvános árverésen eladatik. Árverés a halápi erdőszéknél.
2. Sámson község határában levő **Savóskút** nevű erdejében hasított száraz akác szőlőkaró f. hó 14-én reggel 9 órakor nyilvános árverésen eladatik. Árverés a helyszínen Molnár erdőőr lakásánál.

Városi erdőhivatal.

Ujfalussy Gábor, a Nemzeti Hadsereg huszárezredese azonnali átvételre 3 szobás modern lakást keres. Jelentkezést a Hajdúföld kiadóhivatalába kér.

Hirdetmény

Felhívom a város összes lakosságát, hogy mindazokat, akiket f. é. ápr. 3-tól kezdve e hó 15-ig akár lakó, akár pedig vendég gyanánt lakásukba befogadnak, az esetleges legsúlyosabb büntetőjogi következmények terhe mellett, a rendes bejelentőhivatali bejelentésen kívül tartoznak személyesen dr. Ronszik Jenő rendőrfőkapitánynál (Kossuth-u. 20. sz., II. e. 77.) is haladéktalanul bejelenteni.

Debrecen, 1920 április 10.

Rostás István, r.-főkapitány.

— **Az alakulóban levő Debreceni Keresztyén Biztosító** egy mérlegképes, lehetőleg a biztosítási ágazatban is szakképzett könyvelőt keres. Személyes bemutatkozás délelőtt 12—1 óra között Verbőczy u. 2. sz. alatti irodában.

Francia elbizakodottság

Páris, ápr. 9. (N. S. tel. jel.) A Temps legutóbbi számában arra a megállapításra jut, hogy ha Apponyi megtagadja a békeszerződés aláírását még mindig hátra van a magyar nemzetgyűlés válasza.

A belgák álláspontja a Ruhr vidéki eseményekkel szemben

Brüsszel, ápr. 9. (N. S. tel. jel.) A lapok jelentése szerint Belgium nem vesz részt a Németország elleni katonai operációkban.

Döntés az adriai kérdésben

Basel, ápr. 9. (N. S. tel. jel.) A Secolo-nak jelentik, hogy Loyd George fáradozásának sikerült az Adria kérdést megoldani olyképpen, hogy Olaszország Fiumét és Abáziát, Jugoszlávia pedig Skutarit kapta meg.

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ dr.

CSOKONAI SZÍNHÁZ:

Vasárnap délután: Felhő Klári, népszínmű. Este: Dollárkirálynő, operett. Hétfőn A) bérlet: Felhő Klári, népszínmű.

A Vígyszínházban nincs előadás.

* **Füredy F. Gusztáv negyedik előadása.** Szombaton, április 17-én a Zenede termében **Füredy F. Gusztáv** negyedik előadásán Liszt Ferenc kerül bemutatásra. **Heimlich Ilona** közreműködésével. Még meglevő jegyek Gárdosnál.

Színházi és mozgósínházi Irodák jelentése

- * **Felhő Klári,** a legszebb magyar népszínművek egyike, ma kerül színre a Csokonai színházban délután, mérsékelt helyárakkal.
- * **Dollárkirálynő** operettben ma O. Hilbert Janka, Ocskai Kornél, Járay Sándor, Szigeti és Várnai játszik a főszerepeket.
- * **Koldusgróf** operett kedden kerül színre. A címszerepet Járay Sándor játsza.
- * **Elnémult harangok** színmű, mely az oláhok magyarelles politikáját ismerteti, csütörtökön kerül színre.
- * **Az esti előadások 8 órakor** kezdődnek.
- * **Beregi Oszkár és Rajnai Gábor** filmen az Apollóban. Ma utoljára mutatja be az Apolló a „Nagy Ur” című 4 felvonásos drámát, melynek meseje az orosz életből van merítve. Beregi és Rajnai játéka utólrhetetlen, a rendezés és fotográfia kitűnő. Előadások 3—5—7 és 9 órakor.
- * **Salamon király kincsei.** Látványos eredeti afrikai film ma utoljára az Urániában. Előadások 3—5—7 és 9 órakor.
- * **Dráma a Kárneválon** eredeti francia film 5 felvonásban ma utoljára az Arany Bika Moziban. Előadások: 3—5—7 és 9 órakor.

Minden keresztyén ember keresztyén lapokat olvas !!

Kiadja:

MAGYAR. NEMZETI. KÖNYV- ÉS LAP- KIADÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRS. E számért főszerkesztő felelős.

APOLLO Vasárnap A nagy ur Dráma 4 felvonásban Mi van a csomóval Vigjáték 3 felv. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.	URANIA Vasárnap Salamon király kincsei 5 felvonás Szerelmi pöttök Vigjáték 4 felv. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.
ARANY BIKA MOZI Vasárnap. Kalandor történet Dráma a karneválon. 5 felvonás, Főszereplő Paul Mauson. Francia film. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.	

Széchenyi-utca 16. szám alól

Rosmetikai intézetemet Hölgyfodrászattal és MANICÜR szalonnal

kibővíve Simonffy-utca 7. szám alá (Zander) helyeztem át. Arcbőr kezelés villamos uton. A leg-súlyosabb arcbőrhibákat és szőröket villamos uton **utánnymon** nélkül eltávolítottam. Leggondosabb hajápolás, fésülés, ondulás és kézápolás férfiaknak is.

Akinek egy gondozott kényelmes kis háza és lakása van szüksége rögtön nézze meg ezt a házat! Ne sajnálja a fáradságot! Felszemes levegő!

Azonnal beköltözhető lakás!

Előrendű anyagból fölépített tégla ház oszterlejtővel fedve a következő lakásokkal: utcai 2 szobás, előszobával, konyha, speiz és fűkamrával. Ebben lakik a tulajdonos. Ehez a házhoz van tartózkodási engedély. A házhoz van tartózkodási engedély. A házhoz van tartózkodási engedély.

ÁRA MA MÉG 50 EZER KORONA!

Van pedig ezen ház a vagongyárhoz néhány lépésnyire, a vagongyárral, illetve a vagongyár melletti „Aszony-összantó” vendéglővel szemben levő Bauer-telepen

HONTI-UTCA 1/B. SZ. ALATT.

(A német-ut. egyenest bele megy a Honti-utca!) A vétel a Nagy Lajos Irodában köthető meg Veres-utca 9. sz. alatt, ott teendő le a foglalás!

Halló!

Kutatóveket és kútfelszereléseket veszek, még ha a földben van is.

KOVÁCS VINCE
Gólya-utca 2.

Mélyen tisztelt Uram!

Ha elromlott a jó vizű ártézi vagy furrott kutja, ne ijedjen meg, mert ezt megcsinálom anélkül, hogy a csöveket kiszedném, vagy lejjebb furnék azon a helyen

KOVÁCS VINCE
Gólya-utca 2.

ELSŐRANGU MAGYAR BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

keres elemi (tűz, betörés, szavatosság) ágazati részére megbízható és ügyes üzletszerzőket Hajdu és Szabolcs vármegyék területére

Ajánlatok eddigi foglalkozás megjelölése mellett „Mielőbb” jellegre kiadóra kerünk.

Eladók mélyen leszállított árban

1. Egy kerek szivattyú felszereléssel és a furáshoz szükséges nagyobb kaliberű esővelekkel. 2. Könnyen ültethető nyomó szivattyúk. 3. Különböző kútrákak kemény fából. 4. Egy nagy erős tölgys gerenda 7*30 m. 5. Közönséges házi szivattyú 3 evi jótállással. 6. Különböző esővek egy nyolcadtoll 4 collig. 7. Többféle öszekötő és idomdarabok, csapok. 8. Kerítésoszlopok való esővek, óska ráfok és tengelyek. Tehát bármire van szüksége a vaspar és vízmű építésnél forduljon hozzám. Kovács Vince Gólya-u. 2.

ELADÓ HÁZ

a Csapó-utcai részben. Tégla épület cseréppel fedve, a következő lakásokkal: utcai egy szoba, konyha és udvarra nyíló szoba. Van aztán 3 szobás udvari lakás, konyha és speizsal, ebben lakik a tulajdonos. Van 5 kamara.

Minden lakásban, még a mellékhelyiségekben és az udvaron is VILLANYVILÁGÍTÁS! Csatorna bevezetve, elkerített baromfiudvar. Szobák padlószőnyegek, mellék helyiségek részben beton, részben téglaival burkolva. — Van pedig ez a felszerelt és gondozott kis ház a

BERCSÉNYI-UTCA 16. SZ. ALATT!

(A Bercsényi-ut. a Csapó-ut. jobb oldalán nyílik be a Csapó utcából, a Csapó-ut. 103. sz. ház mellett. Villamos megálló)

ÁRA MA MÉG 70 EZER KORONA!

E ház felett a NAGY LAJOS iroda rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglalás. Iroda: Veres-utca 9.

DR. RÁCZ-FÉLE SCABIOL

kipróbált szer a lovak rühössége ellen
EGY LÓRA VALÓ ADAG ÁRÁ: 100 K.

Használati utasítás minden dobozon mellékelve. Főraktár:

DR REX FERENC KÖZPONTI DROGERIÁJA

DEBRECEN, VÁROSHÁZA ÉPÜLET. :-:

ELSŐRENDÜ URISZABÓSÁG

Elvállalunk mindenféle polgári, papi egyenruhák és női felsők elkészítését legfinomabb kivitelben jutányos árak mellett.

Üzemünkben elfogadunk

helybéli és vidéki nagyobb vállalatoktól is szakmánkba való mindenféle ruhák és tömegmunkák elkészítését és szabását is felelősség mellett.

Férfi Szabó Kisiparosok Termelő Társulata Debreczen Kiráy-utca 4.

Mindenféle

írásmunkák leírása és sokszorosítása írógépen egy vagy több példányban!

Magánleveleket, szindarabokat, iskolai jegyzeteket stb. leírásosan írógépen s azt bárhány példányban sokszorosítja saját könyvműködésénél a Nagy Lajos gépiró-, másoló és könyvnyomdai sokszorosító vállalata. Iroda: Veres-utca 9. Hivatalos órák minden nap reggel 8 óratól est 8 óráig a nap bármelyik órájában.

Elveszett iratok 5 db H. J. névre kerestet k, megtaláló jutalom ellenében Maróthy György-utca 19 szám alá adja be.

PALLAS vegyészeti laboratórium

ajánlja legmegbízhatóbb minőségű készítményeit:

„PALLAS” szájvizet, mely teljesen pótolja a cseh ipari Odol készítményt.

„PALLAS” sósorszeszt, békebeli minőségű foggyógyászati készítmény, mely a fogak külső és belső használatára kiválóan alkalmas hátszer.

„PALLAS” cipőkrémeket fekete és sárga színekben, vízmentes készítmény, a bőrtápolja és tükörfényessé teszi.

Azonkívül: Schampang-Water Bay rumát, mely a fej mosására a legjobb szer. A kopra képződést megakadályozza, a fejbőrt tisztán tartja, üdíti.

Dr. Heider előiratu fogporát: zacskós és nagy dobozban. Hőfehérre teszi a fogat és kellemes szájat ad.

Közkedvelt magyar bajuspedrójét, fekete és barna színekben.

Kiváló minőségért garanciát vállal a

„Pallas” vegyészeti, gyógyszerészeti és kozmetikai laboratórium DEBRECEN, Zápolya-utca 8. szám.

Sestakerthen Bauertelepen

Andrássy-uton másfél nyílás szőlő (950 négyszögöl) bőtermő szőlő, gyümölcsös, pajta és jövendő szivattyús kúttal villamoshoz 5 percnyire azonnali átvételre eladó, Dezső László irodája Maróthy György-utca 19. szám alatt.

2 szoba konyha, kamara és fürdőszoba süllyesztővel cseretégla és cseréptető építmény 308 négyzetméterű csinos kis ház eladó, Dezső L. irodája Maróthy-utca 19. szám alatt

Ha azt akarjuk, hogy cipőnk sokáig tartósak legyenek, használjuk cipőnk tisztántartására és fényesítésére a

HAJDU cipő-krém

amely tükörfényessé teszi, ápolja, puhán tartja és conserválja a bőrt. A mai drága cipő ár mellett, nagyobb meg kell válogatni, hogy milyen krémmel tisztítsuk cipőnket. Mert a vizes krém idő előtt felkoszosítja és megrepeszteti a bőrt, akkor pedig jobb lett volna inkább semmitsem használni. Tessék próbát tenni az első dobozzal, megfog mindenki győződni arról, hogy a Hajdu cipőkrém a mai idők elsőrangú gyártmánya. Kérjen mindenki a kereskedésekben „Hajdu” cipőkrém!

Nagybanimeg endelstelfogad

MIKE FERENCZ „Hajdu” cipőkrémkészítő ruda, Varga-u. 9. szám

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hétköznapokon tíz szög 5 korona, minden további szó 50 fillér. — Vasárnap tíz szög 6 K, minden további szó 60 f. Vastagabb betűből szedve duplán számítatik.

<p>Eladó</p> <p>káczak és Tócskerti telkek. Értekezhetni kollégiumi ügyészi hivatalba.</p> <p>Uj</p> <p>barnaselyem ruha eladó. Kazinczy-utca 19.</p> <p>Eladó</p> <p>10 méhcsalád kaptárban. Családonként 2500 kor. Gelé Sándor, Kaba Nap-utca 214.</p> <p>Debrecenről</p> <p>6 km-re köves út mellett 90 hold (1 00 négyszögöl) fekete és sárga homok tanyás föld kiadó Bővebet Darabos-u. 11.</p> <p>Eladó</p> <p>teljes üzletberendezés, — üveges állványok, üvegfal stb darabonként is. Ugyan ott megvételnek használt fekete Ferenc József kabátok, frakkok és zsakettek Koros Sándor üzletében Piac-u. 69. sz. alatt.</p> <p>Tengeri</p> <p>kévek nagyobb mennyiségben eladó Vár-u. 4.</p> <p>Czuczai</p> <p>ondódi buzatermő föld 31 hold tanyával, Ondódon 15 hold tanya nélkül okt. 1-től kiadó. Kék Sándorné Márk-telep</p> <p>7 hold</p> <p>föld a Belső legelőn eladó. Kazinczy-utca 10.</p> <p>Nagy jövőjú</p> <p>mezővárosban nagy forgalmu, modern gyógyszer-tár, — kellemes családi házzal, gazdasági épülettel, hízlatóval, nagy kerttel együtt — más vállalat miatt eladó.</p> <p>Hamisfogakat</p> <p>töröttet is veszek. — József kir. herceg-ut. 10. sz. Tamás A.</p>	<p>Jókarban</p> <p>levő papi palást jó áron megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.</p> <p>Kerekgyártó</p> <p>segéd felvétetik Kigyó 16. Suba Testvérekénél.</p> <p>Luczernamag</p> <p>clsőrendű, arankamentes kapkátó Csanak József keresk. részv. társaságnál</p> <p>Telepi bor</p> <p>tavalyi termés, hordótételekben eladó — Geréby György Deák Ferenc-ut. 13</p> <p>Szobaleányt</p> <p>jó bizonyítvánnyal keresek 15 vagy elsejére Péterfia 48. utcai emeleten reggel.</p> <p>Eladó</p> <p>fekete kosztümök, ruhák, kalapok, férfiköpenyek — vaskonyha, szövetfüggönyök, bélyegek Értekezni Péterfia 48. emeleten, reggel vagy korán délután.</p> <p>Posztó</p> <p>hulladékot magas árrban vásárolom Libánci Péterfia-utca 4.</p> <p>Hasas</p> <p>vagy fiaskocát vállalnék tartásba fele szaporulat-ért Hortobágyra. Zöld. — Teleki-u. 88</p> <p>Haszonbérbe</p> <p>kiadó 300—400 négyszögölös parcellázott földek veteményezés céljára vagongyárral szemben — a Rotter-utcan, esetleg egy holdas darabokban is kiadó vagy a 22 hold együtt is. Értekezhetni Debreczen Gazdák Bankja Kossuth-utca 17. sz.</p> <p>MAKULATUR PAPIR</p> <p>kilószámra kapható lap-punk kiadóhivatalában.</p>
--	---

Rézgálic Raffia Szőlőkötözőszineg

legolcsóbban kapható

Kontsek Gézánál, Kossuth-utca.

Ingatlant venni akarók!

részére eladó házakról és más egyéb ingatlanokról a legnagyobb készséggel és teljesen adjátalanul nyújt felvilágosításokat a Nagy Lajos adásvételi iroda. Díjazás utólagos és csak vétel esetén fizetendő, még pedig a vételári összeg 2 szá aléka. Iroda: a Csapó-utca közepén, az elhajásnál, a baloldalon benyíló

Veres-utca 9. szám alatt.

Debrecen legregibb adásvételi irodája. Alapítottat: 1900-ban. Fennáll 20 év óta. Hivatalos órák reggel 8 óratól — est 8 óráig, minden nap, a nap bármelyik órájában.